

7 feiten en fabels over de persoonlijke gezondheidsomgeving (PGO)

Online inzage in het medisch dossier door patiënten: veel praktijken bieden dat al aan via een patiëntenportaal. Maar de volgende stap komt eraan. Bij veel praktijken wordt het voor patiënten ook mogelijk om hun gegevens in te zien in een persoonlijke gezondheidsomgeving (PGO). Voor wie nog niet precies weet hoe dat zit: 7 feiten en fabels over PGO's.

TEKST: CORIEN LAMBREGTSE / ILLUSTRATIES: JOOST VAN LIEROP

FABEL

Heb je een patiëntenportaal, dan ben je al helemaal klaar voor de aansluiting bij PGO's

Huisartsen die meedoen aan het OPEN-programma, kunnen er inderdaad op rekenen dat hun HIS op tijd klaar is voor de uitwisseling van informatie met PGO's. Daar hebben de HIS-leveranciers en andere partijen binnen het OPEN-programma het afgelopen jaar hard aan gewerkt. Er zijn standaarden en technieken ontwikkeld om de verschillende systemen op elkaar te laten aansluiten, Technisch gezien zijn alle HIS'en en goedgekeurde PGO's inmiddels nagenoeg gereed voor de koppeling. Op dit moment worden er testen uitgevoerd om na te gaan of de koppeling werkt en of de juiste informatie vanuit het dossier correct en op de juiste manier in de verschillende PGO's wordt getoond. Dat is best een klus: er zijn maar

liefst 130 combinaties van PGO's, HIS'en en koppelsystemen (de zogeheten DVZA's). Die moeten allemaal goed informatie kunnen uitwisselen. Het OPEN-programma zal huisartsen in de loop van 2022 ondersteunen om stapsgewijs met de aansluiting op de PGO's aan de slag te gaan. U moet als huisarts zelf nog wel wat praktische zaken regelen, zoals een geldige inschrijving in het UZI-register, een overeenkomst met een dienstverlener zorgaanbieder (DVZA) via uw HIS-leverancier en een vermelding op de Zorgaanbiederslijst. Dit zal voor u echter geen verrassing zijn. Alle huisartsenpraktijken hebben via de regionale OPEN-coalities en de LHV-nieuwsberichten informatie over de benodigde stappen ontvangen.

FABEL

Het verschil tussen een digitaal patiëntenportaal en een PGO is niet uit te leggen

Dat valt mee; er is echt wel een verschil. Een patiëntenportaal is gekoppeld aan een zorginstelling of zorgverlener, zoals de huisarts. Bij een PGO is het juist andersom. Een PGO is gekoppeld aan een individuele patiënt. De zorgverleners sluiten daar met hun zorginformatiesystemen, zoals HIS'en, op aan. Elke patiënt kiest zelf een PGO (met MedMij-label, zie punt 3 Fabel). Dat kan een website of een app zijn. Via die PGO krijgt hij inzage in zijn persoonlijke gegevens bij verschillende zorgverleners. Patiënten hoeven dus niet meer apart in te loggen in de portalen van de huisarts, het ziekenhuis of de fysiotherapeut, maar kunnen alle relevante medi-

sche informatie via hun PGO inzien. Een PGO maakt het voor patiënten dus een stuk gemakkelijker om hun medische gegevens te vinden en daar overzicht over te houden. En dat is precies de bedoeling van deze digitale innovatie: patiënten krijgen meer regie over hun gezondheid. Inzicht in de eigen medische gegevens helpt om beter met de eigen gezondheid om te gaan. Zorgverleners die meedoen aan het OPEN-programma gaan patiënten vanaf volgend jaar de mogelijkheid bieden hun medisch dossier via een PGO in te zien. Of patiënten daar gebruik van maken, is aan hen. Patiënten zijn daar niet toe verplicht.

FEIT

Alle PGO's waaruit patiënten kunnen kiezen, zijn betrouwbaar

Dat is waar – tenminste, als het PGO's zijn met een MedMij-label. In het overzicht op de website van MedMij staan al enkele tientallen PGO-aanbieders vermeld. Het kunnen er meer worden als er nieuwe aanbieders bijkomen die aan de MedMij-eisen voldoen, het kunnen er ook minder worden als aanbieders niet meer voldoen aan de eisen. PGO's met het MedMij-label voldoen aan de eisen van de NEN en ISO-certificering en daarmee aan alle wettelijke privacy- en beveiligingsaspecten. Dit wordt beoordeeld door een onafhankelijk

auditor. De Autoriteit Persoonsgegevens (APG) houdt toezicht op de naleving van de regels. Patiënten die via een PGO hun patiëntendossiers willen inzien, moeten bij hun keuze voor een PGO dus checken of die een MedMij-label heeft. Met een PGO met MedMij-label kunnen zij straks bij alle zorgaanbieders hun medisch dossier ophalen. Alle combinaties tussen PGO's en zorginformatiesystemen zijn mogelijk. Patiënten kunnen dus de PGO kiezen die bij hen past, zorgaanbieders het zorginformatiesysteem dat bij hen past.

FABEL

Huisartsen moeten patiënten straks gaan helpen bij het kiezen van hun PGO

Dat is niet de bedoeling. Die taak ligt bij de Patiëntenfederatie Nederland. Zij is al vanaf het begin groot voorstander van de digitale inzage van medische dossiers door patiënten. De Patiëntenfederatie is druk bezig met het programma PGO on Air. Zo komt er een publiekscampagne om mensen te informeren over het bestaan van PGO's, het nut ervan en hoe PGO's werken. Ook komt er een instrument om mensen te helpen kiezen welk PGO bij hen past. Verder

worden er materialen zoals flyers gemaakt die zorgverleners in hun praktijk kunnen leggen of digitaal kunnen verspreiden. Als patiënten met vragen komen, kunt u hen dus naar de juiste plek verwijzen voor meer informatie. Bovendien komt er een digi-hulplijn om mensen met praktische zaken te helpen, zoals het kiezen, installeren en gebruiken van een PGO. Daar hoeft u zich als huisarts dus niet mee bezig te houden, en uw praktijkteam ook niet.

FABEL

Bereid je voor op een storm van vragen over dossiers, als patiënten PGO's gaan gebruiken

Tsja. Denkt u dat de informatie in de dossiers daar aanleiding toe geeft? Of zou het kunnen dat het patiënten helpt om na een consult de gemaakte afwegingen en afspraken thuis nog eens rustig in hun dossier na te lezen? In dat geval zou het aantal telefoontjes naar de praktijk juist wel eens kunnen afnemen. Het doel is in ieder geval dat de online inzage in de eigen gezondheidsgegevens patiënten helpt om samen met de huisarts beslissen te nemen. Huisarts en patiënt hebben allebei dezelfde informatie. Dat helpt om samen 'het betere gesprek' te voeren.

De voortekenen zijn gunstig. Sinds de openstelling van de patiëntenportalen in 2020 heeft 11 procent van de patiënten daadwerkelijk gebruik gemaakt van de mogelijkheid om zijn of haar dossier online in te zien. Kijk maar eens hoe dat in uw eigen praktijk is verlopen: heeft dat tot een stortvloed aan extra vragen van patiënten geleid? De verwachting is dat het met de PGO's niet anders zal gaan. Een voordeel van het online beschikbaar stellen van gegevens is ook dat patiënten niet bij u hoeven aan te kloppen als ze die gegevens nodig hebben. Dat levert u tijd op.

Het aantal vragen zou kunnen toenemen als de informatie in de dossiers voor patiënten niet begrijpelijk is opgeschreven. Daar ligt dan nog wel een uitdaging. Nederland telt 2,5 miljoen laaggeletterden: mensen van 16 jaar en ouder die moeite hebben met taal en rekenen. Het is belangrijk om met die groep rekening mee te houden. Het is een misverstand om te denken dat begrijpelijke informatie afbreuk doet aan de kwaliteit van de dossiervoering. Voor huisartsen die hier meer over willen weten, zijn er adviezen en trainingen beschikbaar, zoals de e-learning van OPEN.

Doorontwikkelen in de huisartsenzorg?

Volg je bachelor- of postbacheloropleiding bij Avans+!

Je werkt in de huisartsenzorg en wilt doorgroeien binnen jouw vakgebied. Meer specialistische zorg bieden aan patiënten. Maar waar begin je? En hoe combineer je een opleiding met je werk? Avans+ helpt je om het beste uit jezelf te halen.

Bereik meer met onze opleidingen

Of je jezelf wilt verdiepen of juist verbreden: bij Avans+ kun je verschillende opleidingen volgen. Van Praktijkondersteuner en Praktijkverpleegkundige tot verschillende specialisaties in de GGZ of ziektebeelden zoals Diabetes type 2. Bij Avans+ weten we wat nodig is in de huisartsenzorg. Dat zie je terug in onze praktijkgerichte opleidingen: deze worden continu vernieuwd en verbeterd. Na de opleiding ben je gegroeid als zorgprofessional en lever je een extra bijdrage aan de kwaliteit van zorg.

Studeer zoals jij dat wilt

We houden studeren flexibel. Je hebt de keuze om een hele opleiding of losse modules te volgen. Wanneer en op welk tempo je studeert, bepaal je grotendeels zelf. Bovendien maak je gebruik van wat je al weet. Zo kun je bepaalde thema's overslaan of juist kiezen voor extra begeleiding.

Meer weten?

Er is veel vraag naar goede medewerkers in de (huisartsen)zorg. Een praktijkgerichte opleiding biedt mooie kansen. Wil je meer informatie? Bekijk onze opleidingen voor de huisartsenzorg op avansplus.nl/opleidingen/verpleegkunde-welzijn/huisartsenzorg

bereik meer

avans+

NIEUW! Praktijkinfo introduceert:

Anna

De digitale praktijkassistent

Nieuwsgierig wat Anna kan betekenen? Kijk op praktijkinfo.nl/digitale-praktijkassistent

Wist je dat LHV-leden **30% korting** ontvangen op een website bij Praktijkinfo?

praktijkinfo

Hier stond een advertentie

FABEL

Dankzij de PGO's ligt alle medische informatie straks op straat

Dat is zeker niet de bedoeling. Er zijn niet voor niets beschermingsmuren rond PGO's opgebouwd. In de MedMij-informatiestandaarden is precies vastgelegd welke gegevens kunnen worden ingezien. Die standaarden voldoen aan de eisen van de privacy-wetgeving. De PGO-leverancier moet bijvoorbeeld kunnen aantonen dat als er uitwisseling van informatie plaatsvindt tussen PGO en HIS, dit op verzoek van de patiënt gebeurt. De patiënt heeft dus de regie. U hoeft als huisarts geen toestemming te geven als patiënten gegevens uit hun dossier willen inzien of gebruiken. Door middel van de loggegevens kunt u wel zien dat een patiënt online inzage heeft gehad in zijn gegevens. Er zijn terecht zorgen over of alle patiënten wel in staat zijn om zorgvul-

dig met hun eigen gegevens om te gaan. Er zijn al heel wat voorbeelden van instanties die patiënten onder druk zetten om hun hele dossier met hen te delen, voor een bepaalde aanvraag of regeling. Voorheen zat u daar als huisarts nog tussen, maar dankzij patiëntenportalen en PGO's kunnen patiënten die informatie zelf vinden. Daardoor wordt de druk op patiënten om die informatie met anderen te delen mogelijk ook groter. De huisarts heeft een medisch beroepsgeheim, de patiënt niet. Daarom wil de Patiëntenfederatie Nederland dat er naast het medisch beroepsgeheim ook een patiëntgeheim komt, waarop patiënten zich kunnen beroepen als een instantie informatie uit het medisch dossier wil hebben. De LHV is ook voorstander van het patiëntgeheim.

'In de informatie-standaarden is precies vastgelegd welke gegevens kunnen worden ingezien'

FEIT

De huisarts is er niet verantwoordelijk voor dat een PGO werkt

Klopt. Juridisch gezien is een PGO geen medisch dossier. Volgens de KNMG Richtlijn is een patiënt eigenaar van zijn PGO en daarmee zelf verantwoordelijk voor het beheer van de gegevens in zijn PGO. Het is iets anders als een patiënt via zijn PGO iets in zijn medisch dossier ziet staan,

wat niet klopt. De patiënt kan u in dat geval vragen die gegevens te corrigeren. Het helpt daarbij als de informatie in het patiëntendossier correct, helder en begrijpelijk is. Want daardoor hebben patiënten minder vragen en meer inzicht in hun eigen gezondheid. ¶

Meer weten over PGO's?

Huisartsen krijgen via OPEN informatie over de voortgang en het gebruik van PGO's. OPEN is het versnellingsprogramma van InEen, LHV en NHG om huisartsen te helpen bij het veilig online delen van medische gegevens met hun patiënt. Op dit moment is de testfase in volle gang. Het doel is om tot een lijst te komen van betrouwbaar werkende HIS-PGO-combinaties. Regionale coalities en huisartsenpraktijken gaan hier in 2022 mee aan de slag.

Meer weten over online inzage in de praktijk? Kijk op lhv.nl/online-inzage of [Open-eerstelij.nl](https://open-eerstelij.nl)